

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	30.12.2004
Tekijä(t)	Maria Hakamäki	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	122
Otsikko	Ympäristöraportoinnin nykykehitys ja sen mukaisen raportoinnin soveltaminen suomalaisissa metsäteollisuusyrityksissä		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner ja KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Tutkielman tavoitteena on tutkia millaista on nykykehityksen mukainen yritysten ympäristöraportointi ja vastaako suomalaisten metsäteollisuusyritysten raportointi sitä. Ympäristöraportoinnin nykykehityksellä tässä tutkimuksessa tarkoitetaan ympäristöraportoinnin laajentumista yhteiskuntavastuun raportoinniksi ja ympäristöasioiden tilinpäätösraportoinnin merkityksen kasvua.

Tutkimus on tutkimusotteeltaan käsiteanalyttinen. Tutkimuksen teoriaosa on kirjoitettu alan kirjallisuuden pohjalta Global Reporting Initiative -yhteiskuntavastuuraportointiohjeiston ja Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta, laskennasta ja esittämisestä tilinpäätöksessä toimiessa keskeisinä lähteinä. Empiiristä osiota varten on tehty kuusi haastattelua suomalaisten metsäteollisuuden pörssiyritysten ympäristö- ja yhteiskuntavastuun asioista vastaaville henkilöille. Lisäksi aineistona empiirisessä osiossa on käytetty yritysten vuosikertomuksia sekä ympäristö- ja yhteiskuntavastuun raportteja vuosilta 2001–2003.

Yhteiskuntavastuun raportoinnissa olennaista on tasapainoinen raportointi ympäristövastuusta, sosiaalisesta vastuusta ja taloudellisesta vastuusta. Ympäristövastuun raportoinnissa yrityksen tulee kuvata vaikutuksiaan elävään ja elottomaan luontoon ja sosiaalisen vastuun raportoinnissa ympäröivään yhteiskuntaan. Taloudellisen vastuun raportoinnissa yrityksen tulee puolestaan raportoida taloudellisista vaikutuksistaan yrityksen sidosryhmiin. Nykykehityksen mukaisen yhteiskuntavastuun raportoinnin tulee täyttää myös tiettyjä laadullisia ominaisuuksia, joita ovat mm. läpinäkyvyys, todennettavuus ja vertailukelpoisuus. Ympäristöasioiden tilinpäätösraportoinnissa on puolestaan olennaista raportoida oleelliset ympäristövastuut taseessa sekä eritellä ympäristömenot ja -vastuut liitetiedoissa. Toimintakertomuksessa ympäristöasioita tulisi käsitellä laajemmin kertomalla mm. yrityksen ympäristöpolitiikasta ja merkittävistä ympäristönäkökohdista.

Tutkittujen metsäteollisuusyritysten raportointi oli pääpiirteissään hyvää ja monipuolista, mutta teoriaosassa esitettyyn nykykehityksen mukaiseen raportointiin verrattuna parannettavaakin kuitenkin löytyi. Yritykset olivat vähitellen siirtymässä yhteiskuntavastuun raportointiin, mutta raportointi yhteiskuntavastuun eri osa-alueista ei ollut tasapainoista. Eniten parannettavaa oli taloudellisen vastuun raportoinnissa sekä raportoinnin laadullisissa ominaisuuksissa. Ympäristöasioiden tilinpäätösraportoinnissa puutteita esiintyi ympäristövastuiden tunnistamisessa ja kirjaamisessa, muuten täytettiin yleisohjeen minimivaatimukset. Lakisääteistä laajempi raportointi toimintakertomuksissa oli kuitenkin hyvin suppeaa.

Asiasanat	ympäristöraportointi, yhteiskuntavastuun raportointi
Muita tietoja	